

16475/24

FRONT 326
COWEB 200
MIGR 450

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	28 ноември 2024 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2024) 546 final
Относно:	Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА за подписване от името на Европейския съюз и временно прилагане на Споразумението между Европейския съюз и Босна и Херцеговина относно оперативните дейности, провеждани от Европейската агенция за гранична и брегова охрана в Босна и Херцеговина

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2024) 546 final.

Приложение: COM(2024) 546 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 28.11.2024 г.
COM(2024) 546 final

2024/0306 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за подписване от името на Европейския съюз и временно прилагане на
Споразумението между Европейския съюз и Босна и Херцеговина относно
оперативните дейности, провеждани от Европейската агенция за гранична и
брегова охрана в Босна и Херцеговина**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Една от задачите на Европейската агенция за гранична и брегова охрана („Агенцията“) е да си сътрудничи с трети държави във връзка с областите, обхванати от Регламента за европейската гранична и брегова охрана (Регламент (ЕС) 2019/1896), „включително чрез евентуално оперативно разполагане в трети държави на екипи за управление на границите“¹. По-конкретно Агенцията, като част от европейската гранична и брегова охрана, трябва да гарантира европейското интегрирано управление на границите², един от компонентите на което е сътрудничеството с трети държави в областите, обхванати от Регламент (ЕС) 2019/1896, като се обръща внимание по-специално върху съседните трети държави и държавите на произход или транзитно преминаване с цел незаконна миграция³. Агенцията може да си сътрудничи с органите на трети държави, компетентни по въпросите, обхванати от регламента, доколкото това се изисква за изпълнението на задачите ѝ⁴, и може да извършва действия, свързани с европейското интегрирано управление на границите на територията на трета държава, със съгласието на тази трета държава.

Съгласно член 73, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/1896 при обстоятелства, които изискват разполагането на екипи за управление на границите от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана в трета държава, в която членовете на екипите ще упражняват изпълнителни правомощия, Съюзът сключва споразумение за статута със съответната трета държава. Такова споразумение за статута следва да се основава на образца, който Комисията е изготвила, както е предвидено в член 76, параграф 1 от същия регламент. Комисията прие този образец на 21 декември 2021 г.⁵.

Босна и Херцеговина продължава да бъде важна държава на транзитно преминаване за мигрантите, които искат да пътуват към Европейския съюз през Западните Балкани. Между януари и септември 2024 г. по външните граници на Европейския съюз по маршрута през Западните Балкани са регистрирани близо 17 000 случая на незаконно преминаване на границата при влизане, като приблизително 90 % от тях са били на границата на Хърватия с Босна и Херцеговина. Дейностите на Босна и Херцеговина доведоха и до откриването на повече от 5 000 допълнителни опита за преминаване в този участък през същия период.

Хората, които се движат незаконно, продължават да са мишена на организирани престъпни групи, занимаващи се с контрабанда на хора, и са изложени на голям риск от нарушаване на правата на човека по маршрута. Увеличаването на броя на незаконно пристигащите и последващото увеличаване на броя на молбите за убежище оказват значителен натиск върху някои държави членки, което води до необходимостта от общи, координирани действия на равнището на Съюза въз основа на принципите на Пакта за справедливо разпределение на отговорностите и солидарността.

---

¹ Член 10, параграф 1, буква ф) от Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана.

² Член 71, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/1896.

³ Член 3, буква ж) от Регламент (ЕС) 2019/1896.

⁴ Член 73, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/1896.

⁵ Съобщение СОМ(2021) 829 — Образец на споразумение за статута в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624.

През 2017 г. Комисията започна преговори с Босна и Херцеговина за споразумение за статута въз основа на предишния Регламент за европейската гранична и брегова охрана (Регламент (ЕС) 2016/1624). Преговорите приключиха успешно с парафирането на проекта за споразумение за статута от Комисията и от Босна и Херцеговина през януари 2019 г. Споразумението за статута обаче не беше подписано веднага, а няколко месеца след парафирането му гореспоменатият регламент беше отменен и заменен с Регламент (ЕС) 2019/1896.

Като се има предвид, че Босна и Херцеговина е съседна трета държава, която продължава да бъде важна държава на транзитно преминаване за незаконната миграция, стойността на сътрудничеството между Европейската агенция за гранична и брегова охрана и Граничната полиция на Босна и Херцеговина остава все така голяма. Ако бъде постигнато споразумение за статута въз основа на Регламент (ЕС) 2019/1896, ще могат да се разполагат екипи на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана по границите на Босна и Херцеговина, включително с държави, които не са членки на Европейския съюз, и по този начин ще бъде подкрепена Граничната полиция на страната, за да се гарантира, че всеки, който влиза на територията на страната, спазва приложимото законодателство.

На 18 ноември 2022 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори с Босна и Херцеговина, както и с Черна гора, Сърбия и Албания, за споразумение относно оперативните дейности, които да се провеждат от Европейската агенция за гранична и брегова охрана в тези държави (т.е. споразумение за статута въз основа на Регламент (ЕС) 2019/1896). На 30 ноември 2022 г. Комисията организира среща с четирите горепосочени държави, на която бяха изтъкнати основните новости в образа на споразумение за статута. Европейската комисия, от името на Европейския съюз, и Босна и Херцеговина проведоха официални преговори за постигане на споразумение на 23 май, 16 юли и 6 септември 2024 г. чрез видеоконферентна връзка и на 18 септември 2024 г. в Сараево. Съветът беше редовно информиран за напредъка на тези преговори чрез съответните работни групи. Комисията счита, че целите, определени от Съвета в неговите указания за водене на преговорите, са постигнати и че споразумението е приемливо за Съюза.

В сравнение с образа на споразумение за статута договореният текст предвижда допълнителна разпоредба относно процедурата на Граничната полиция на Босна и Херцеговина за вътрешно одобряване на оперативните планове (член 4, параграф 3); ограничение на географския обхват, в който постоянният корпус може да изпълнява задачите си в съответствие с териториалната юрисдикция на Граничната полиция на Босна и Херцеговина (член 10, параграф 3); допълнителна разпоредба, позволяваща на съответните органи на Босна и Херцеговина да имат достъп до помещенията на Frontex с разрешение от изпълнителния директор (член 11, параграф 5); изменен член относно привилегиите и имунитетите, съответстващ на разпоредбите за привилегиите и имунитетите, предоставени на другите държави в региона, в който се предвижда функционален имунитет за служителите, разположени от Frontex, по наказателноправни, гражданскоправни и административни въпроси (член 12); разпоредба, съгласно която Агенцията следва да информира Граничната полиция за това на кого са издадени документи за акредитиране (член 14, параграф 6); разпоредба, която позволява на Босна и Херцеговина да поиска прекратяване на разполагането на отделни членове на персонала, които нарушават споразумението за статута, даден оперативен план или националното законодателство (член 18, параграф 7); разпоредба за временното прилагане на споразумението до влизането му в сила (член 22, параграф 2). За разлика от други

споразумения за статута, в споразумението с Босна и Херцеговина се определя зоната, в която членовете на екипите могат да изпълняват задачите си, за да съответства на тази, в която Граничната полиция на Босна и Херцеговина може да извършва операции, а именно зоната, простираща се на 10 км във вътрешността на страната от границата и на граничните контролно-пропускателни пунктове — съответно членове 2 и 10 бяха адаптирани, за да бъде отразен този географски обхват.

С приложеното предложение за решение на Съвета Комисията предлага подписването на Споразумението между Европейския съюз и Босна и Херцеговина относно оперативните дейности, провеждани от Европейската агенция за гранична и брегова охрана в Босна и Херцеговина.

Положение на асоциираните към Шенген държави

Настоящото предложение доразвива достиженията на правото от Шенген в областта на управлението на външните граници. При все това Съюзът няма правомощия да сключи споразумение за статута с Босна и Херцеговина по начин, който обвързва Норвегия, Исландия, Швейцария или Лихтенщайн. За да се гарантира, че граничните служители и другите компетентни служители, изпратени от тези държави в Босна и Херцеговина, се ползват със същия статут като предвидения в бъдещото споразумение за статута, в декларация, приложена към споразумението за статута, следва да се посочи, че е желателно да бъдат сключени подобни споразумения между Босна и Херцеговина и всяка от тези асоциирани държави.

Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета⁶; следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

• Съгласуваност с други политики на Съюза

Засилването на контрола по границите на Босна и Херцеговина ще окаже положително въздействие върху управлението на външните граници на Съюза, както и на границите на самата Босна и Херцеговина. Сключването на споразумение за статута ще бъде в съответствие с по-широките цели и приоритети за сътрудничество, определени в Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейския съюз и Босна и Херцеговина⁷.

Сключването на споразумение за статута би могло също така да подпомогне по-широките усилия и ангажименти на Европейския съюз за по-нататъшно развитие на способностите, с което да се допринесе за управлението на реакцията при кризи и да се насърчи сближаването по въпросите на външната политика и сигурността между Съюза и Босна и Херцеговина.

⁶ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

⁷ ОВ L 164, 30.6.2015 г., стр. 2–547.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за настоящото предложение са член 77, параграф 2, букви б) и г) и член 79, параграф 2, буква в) от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 5 от ДФЕС.

Компетентността на Европейския съюз да сключва споразумение за статута е предвидена изрично в член 73, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/1896, който гласи, че „при обстоятелства, които изискват разполагането на екипи за управление на границите от постоянния корпус в трета държава, в която членовете на екипите ще упражняват изпълнителни правомощия, Съюзът [...] сключва споразумение за статута със съответната трета държава“.

Съгласно член 3, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз Съюзът разполага с изключителна компетентност за сключването на международни споразумения, *inter alia*, когато това е предвидено в законодателен акт на Съюза. В член 73, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/1896 се предвижда, че Съюзът „сключва споразумение за статута със съответната трета държава“. Следователно споразумението, което предстои да бъде подписано и сключено с Босна и Херцеговина, е от изключителната компетентност на Европейския съюз. В съответствие с член 73, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/1896 предложеното споразумение за статута се основава на образеца на споразумение, приет от Комисията през декември 2021 г.⁸

• Субсидиарност и пропорционалност

Необходимост от общ подход

Едно споразумение за статута ще даде възможност за разполагане в Босна и Херцеговина на европейски екипи за гранична и брегова охрана от Европейската агенция за гранична и брегова охрана, като се използват всички възможности, предлагани от Регламент (ЕС) 2019/1896. Без такъв инструмент държавите членки могат да разполагат екипи само на двустранна основа за разработване и прилагане на европейско интегрирано управление на границите и за подпомагане на Босна и Херцеговина в управлението на значителен брой мигранти, които се стремят да преминат транзитно през нейната територия. Следователно е необходим общ подход за по-добро управление на границите на Босна и Херцеговина.

Разпоредбите на предложеното споразумение не надхвърлят необходимото за постигане на неговите цели, а именно въз основа на образеца на споразумение за статута обхващат всички аспекти, необходими за извършване на действията на екипите за управление на границите от постоянния корпус, разположени в трета държава, в която членовете на екипите ще упражняват изпълнителни правомощия, и по-специално обхвата на операцията, разпоредбите относно гражданската и наказателната отговорност, задачите и правомощията на членовете на екипите, мерките, свързани със създаването на местен офис, и практическите мерки, свързани със зачитането на основните права.

---

⁸ Съобщение COM(2021) 829.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Тъй като това ще бъде ново споразумение, оценка или проверки за пригодност на съществуващите инструменти не биха могли да бъдат извършени. Не е необходима оценка на въздействието за договарянето на споразумение за статута.

- **Основни права**

В съответствие със съображение 88 от Регламент (ЕС) 2019/1896 Комисията ще направи оценка на положението с основните права, свързано с областите, обхванати от споразумението за статута в Босна и Херцеговина, и ще информира Европейския парламент за това.

Предвиденото споразумение ще съдържа практически мерки, свързани със зачитането на основните права, и ще гарантира пълното зачитане на основните права по време на дейностите, организирани въз основа на споразумението. В член 8, параграф 5 от споразумението се предвижда независим и ефективен механизъм за подаване на жалби съгласно съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2019/1896, за да се наблюдава и гарантира зачитането на основните права във всички дейности, организирани въз основа на споразумението.

- **Защита на данните**

Тъй като разпоредбите на споразумението за статута, свързани с предаването на лични данни, не се различават съществено от образа на споразумение за статута и в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/1896 не е направена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните относно разпоредбите на настоящото споразумение за статута.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Споразумението за статута само по себе си няма да доведе до финансови последици. Действителното разполагане на екипи за управление на границите въз основа на оперативен план би довело до разходи, поети от бюджета на Агенцията. Бъдещите операции въз основа на споразумение за статута ще се финансират със собствените ресурси на Агенцията, както е предвидено в годишния бюджетен цикъл на Съюза.

Вноската на Съюза за Агенцията вече е част от бюджета на Съюза, както е посочено в заключенията на Съвета към Споразумението за многогодишната финансова рамка.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията ще осигури подходящ мониторинг на изпълнението на споразумението за статута.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за подписване от името на Европейския съюз и временно прилагане на
Споразумението между Европейския съюз и Босна и Херцеговина относно
оперативните дейности, провеждани от Европейската агенция за гранична и
брегова охрана в Босна и Херцеговина**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, букви б) и г) и член 79, параграф 2, буква в) от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 5 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) При обстоятелства, които изискват разполагането на екипи за управление на границите от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана в трета държава, в която членовете на екипите ще упражняват изпълнителни правомощия, в член 73, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/1896¹ се призовава Съюзът да сключи споразумение за статута със съответната трета държава въз основа на член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- (2) На 18 ноември 2022 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори с Босна и Херцеговина за споразумение относно оперативните дейности, провеждани от Европейската агенция за гранична и брегова охрана в Босна и Херцеговина („споразумението“)².
- (3) Тези преговори приключиха успешно.
- (4) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета³; следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (5) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания⁴, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящото решение представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета

¹ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1).

² ОВ L 300, 21.11.2022 г., стр. 25.

³ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

⁴ Протокол (№ 22) относно позицията на Дания (ОВ C 326, 26.10.2012 г., стр. 299).

относно настоящото решение Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

- (6) Поради това Споразумението следва да бъде подписано от името на Съюза, при условие че бъде сключено на по-късна дата. Приложената декларация по отношение на Исландия, Кралство Норвегия, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн следва да бъде одобрена от името на Съюза.
- (7) За да се осигури възможността за спешно разполагане на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана на територията на Босна и Херцеговина, споразумението следва да се прилага временно.
- (8) В съответствие с Договорите Комисията трябва да осигури подписването на споразумението, при условие че то бъде сключено на по-късна дата.
- (9) В съответствие с Договорите Комисията също така трябва да осигури уведомяването на Босна и Херцеговина за намерението на Съюза да прилага споразумението временно, считано от датата на подписването му до влизането му в сила,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Подписването на Споразумението между Европейския съюз и Босна и Херцеговина относно оперативните дейности, провеждани от Европейската агенция за гранична и брегова охрана в Босна и Херцеговина, се одобрява от името на Съюза, при условие на сключването на посоченото споразумение.

Текстът на споразумението е приложен към настоящото решение.

Член 2

Декларацията, приложена към настоящото решение, се одобрява от името на Съюза.

Член 3

Споразумението се прилага временно съгласно член 22, параграф 2 от споразумението, считано от датата на подписването му до влизането му в сила.

Член 4

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на   година.

За Съвета
Председател